

Izveden je koral »Himan sv. Benedikta« i pučki koral iz mjesta Sukošan nedaleko od Zadra »Gospodin pomiluj« preko kojih je na trenutak oživljeno svakodnevno benediktinsko koralno pjevanje u ovoj staro-drevnoj crkvi.

Zatim su izvedene kompozicije: B. Krnic na tekst V. Nazora »U Zadru gradu«, J. Kaplan na tekst J. Barakovića »Zadre grade«, J. Gotovac »Jadranu« i D. Hristov — »Blaženstva« —.

Kao i svake godine građani grada Zadra okupili su se na proslavu sv. Krševana zaštitnika grada Zadra, a ove godine to slavlje bilo je još više uzveličano zbog proslave tisuć obljetnice crkve sv. Kerševana.

Slavlje se nastavilo na sam blagdan svečanom euharistijom koju je predvodio i propovijedao kard. Kuharić, zagrebački nadbiskup.

Slobodan ŠARIĆ

GLAZBENI DOGAĐAJI

FRANZ LISZT

Prošle, 1986. godine, širom je svijeta, pa tako i kod nas obilježena 100. godišnjica smrti, 145 godina od nastupa u Zagrebu i 170. g. rođenja velikog mađarskog skladatelja, pijanista i dirigenta, Franz Liszta.

U Zagrebu smo, u izvedbi domaćih i stranih glazbenih umjetnika mogli čuti značajna djela ovog istaknutog predstavnika razdoblja romantike. Između ostalih su zagrebački orguljaši i profesori Anđelko Klobučar, Ljerka Očić-Turkuljin, te Hvalimira Bledšnajder u programe svojih koncerata uvrstili poznatije i manje poznate Lisztove skladbe (»Preludij i fuga B-A-C-H«, legenda: »Sv. Franjo Asiški propovijeda pticama« i dr.), a i mnogobrojni vrhunski pijanisti, te učenici i studenti glazbe izveli su djela u čast velikog majstora.

Franz Liszt, širom Evrope proslavljeni pijanist i skladatelj značajnih djela klavirske i orkestralne literature, bio je vrlo skronam i nesebičan čovjek, uvijek spreman pomagati drugima. »Godine hodočašća«, »Mađarske rapsodije«, »Utjehe« (Consolations), koncerti i legende (»Sv. Franjo Asiški propovijeda pticama«, »Sv. Franjo Paulski hoda po valovima«) samo su neke od velikog broja skladbi za klavir.

Kao začetnik simfonijske pjesme, Liszt je u jednom od tih jednostavačnih programnih djela »Les Preludes«, prikazao ovozemaljski ljudski život kao uvod (preludij) u drugi, koji će započeti smrću.

Godine 1865. primio je niži duhovni red. U tom posljednjem razdoblju svog života napisao je brojna crkvena djela: »Gransku misu«, »Mađarsku krunidbenu misu«, »Requiem«, te oratorije »Sv. Elizabeta« i »Krist« (u kojem je upotrijebio citate iz gregorijanskog koralna, a obradio i neke hrvatske motive).

Liszt je istovremeno bio i pesimist i optimist — znao je da istina i pravda rijetko pobjeđuju, ali je bio svjestan da se cilj života ne nalazi na ovom svijetu, što se u velikoj mjeri može očitovati u njegovom stvaralaštvu.

Eva KIRCHMAYER

SPLITSKA KONCERTNA SEZONA 1985/86.

Za splitsku koncertnu sezonu 1985/86. karakteristično je, da je vrhunac doživjela — na početku; da je imala niz vrlo dobrih koncerata; da je izbor izvođača (solista i sastava) bio nešto raznovrsniji od prethodnih; da je u drugom dijelu većina priredbi bila slabo posjećena, te da je, kao i sezona 1984/85, bila u znaku TV-serije »Dinastija«, to jest, da su koncerti počinjali u 19, a ne u 20 sati kao ranijih godina.

Koncerti su i u sezoni 1985/86. bili podijeljeni u tri ciklusa: *Dvanaest koncerata u pretplati*, *Ciklus klavirskih večeri* i *Ciklus mladih talenata*.

U ciklusu *Dvanaest koncerata u pretplati* nastupili su: *Moskovski virtuoz*, Ivan Monighetti (cello) uz glasovirsku pratnju Mihaila Omuntjana; *Liana Isakadze* (violina) uz glasovirsku pratnju Tatjane Sovkovske; *Grigorij Zislin* (violina) uz glasovirsku pratnju Fride Bauer; *Drago Golob* (oboa) uz glasovirsku pratnju Janka Šetinca; *Kvartet Sostakovič*; *Trio gitara* (Petrinjak, Romer, Listeš); *Milenko Stefanović* (klarineta) uz glasovirsku pratnju Zagice Dimitrijević-Stošić; *Zagrebački komorni oktet*: Natalija Gutman (cello) uz glasovirsku pratnju Irine Suhorevskeje i *Zagrebački solisti*. Mjesto najavljenog Igora Žukova (glasovir), pretplatnici ovog ciklusa mogli su čuti simfonijski koncert orkestra splitskoga Hrvatskoga narodnog kazališta pod ravnanjem Igora Gjadrova.

U *Ciklusu klavirskih večeri* samostalno koncerte imali su glasovirači (Vladimir Krpan (Zagreb), Nikolaj Demidenko (SSSR), Peter Rösel (DDR), Dubravka Tomšić (Ljubljana), Mihail Pletnjov (SSSR) i Jasminka Stančul-Lazarević (Novi Sad), a u *Ciklusu mladih talenata* Jadranka Garin (glasovir) iz Splita; *Andrej Petrač* (cello) uz glasovirsku pratnju Marka Letonje (oba iz Ljubljane); *Nataša Dukan* (glasovir) iz Splita; *Stefan Milenković* (violina) iz Beograda uz glasovirsku pratnju *Neve Stijelje* iz Zagreba; *Renata Hil* (glasovir) iz Splita i *Ana Tudor* (violina) uz glasovirsku pratnju prof. Olge Račić (obje iz Splita).

Sezona je otvorena koncertom *Moskovskih virtuoz*, koji su ljubiteljima komorne glazbe priredili zaista nezaboravnu večer, koncert kakav u Splitu nismo čuli već nekoliko godina i koji će se nesumnjivo dugo pamtili. Slušajući izvedbu i gledajući izvođače dobivao se dojam, kao da su se ti veliki majstori sastali, da tu sviraju za vlastito zadovoljstvo; da se međusobno zabavljaju, uživaju u vlastitoj majstorskoj svirci i besprijekornom zajedničkom muziciranju. Izgledalo je kao da u dvorani osim njih za njih nitko ne postoji. Šteta je samo, što takva vrhunska priredba nije obilježila kraj sezone. Ovako, svi ostali koncerti ostali su u sjeni te nezaboravne večeri.

Od ostalih koncerata posebno treba istaknuti nastup malog guslača *Stefana Milenkovića* (»čudo od djeteta«). Ispunio je dvoranu do zadnjeg mjesta. Ne pamti se kad je u dvorani »Dalmacijakonzerta« (poslije njezine obnove) bilo toliko posjetitelja. Istina, većinom su to bili učenici splitskih osnovnih škola, čije je vladanje za vrijeme izvedbe bilo vrlo korektno. Pohvalno, poticajno i ohrabrujuće! Sâm pak Milenković oduševio je svojim muziciranjem tako brojnu publiku. Ipak, slušajući ga, a možda još i više gledajući ga, starijim posjetiteljima i nehotično su se namećali upiti: Što će biti od tog djeteta, kad više ne bude dijete? Nisu li brojni nastupi i uspjesi u tako ranoj životnoj dobi ipak pretežak teret za dječju psihu, mač s dvije oštrice?

Kao osobito uspješno treba istaknuti koncerte klanetista *Milenka Stefanovića* i *Zagrebačkog komornog orkestra*. Riječ je o duhačima izvanredne tehnike i briljantno čistog tona, koji su ostvarili besprijekorne izvedbe i oduševili slušatelje. Ista bi se ocjena mogla primijeniti i na *Trio gitara*.

Koncert *Natalije Gutman, Zagrebačkih solista, Renate Hil* i *Ane Tudor* bili su slabo posjećeni (simpatično je i ohrabrujuće, da su većinu posjetitelja na tim priredbama činili mladi). Organizatori bi morali razmisliti nije li tako slabom posjetu uzrok prerani početak koncerata, osobito kad se krajem ožujka prijede na »ljetno vrijeme«.

Uspoređujući na kraju koncertnu sezonu 1985/86. s prethodnom, može se reći, da je ovogodišnja bila znatno uspješnija zbog niza vrlo dobrih, pa i iznimnih koncerata i zanimljivija po izboru solista i ansambala. Posjet je, međutim, ostao na razini sezone 1984/85. Nadati se je (a od organizatora su se čula i takova obećanja), da će dogodne koncerti ponovno počinjati u 20 sati. Možda će tada biti i više posjetitelja.

Ivan BOŠKOVIC

19. SUSRET PJEVAČKIH ZBOROVA HRVATSKE (Zadar, 10. — 12. listopada 1986)

U Zadru je po devetnaesti put održan već tradicionalni susret pjevačkih zborova Hrvatske. Prilika je to da se dobije uvid u najbolja dostignuća amaterskog pjevanja u našoj republici. Za nastup na Susretu bilo je izabrano šesnaest zborova. To su (redom nastupanja): Zbor Muzičke omladine Zagreba pri Centru za upravu i pravosuđe (dirigent Zdravko Vitković), zbor Kult.-umj. društva *Sisak* (Marica Pernar), zbor KUD *Ivanec* (Vladimir Geček), zbor KUD *Moša Pijade, Zagreb* (Emil Cossetto), muški zbor RKUD *Lino Mariani, Pula* (Nello Milotti), zbor KUD *Jeka Primorja, Rijeka* (Dušan Prašelj), vokalni ansambl *Vatroslav Lisinski, Zagreb* (Mladen Tarbuk), zbor studenata Filozofskog fakulteta, Split (Josip Veršić), zbor KUD *Ive Jurjević, Omišalj* (Petja Tataj), *Kalnik Križevci* (Ivanka Konfic), zbor KUD *Joakim Rakovac, Poreč* (Ante Cukrov), zbor RKUD *Petar Zoranić, Zadar* (Antun Dolički), *Lipa, Osijek* (Jelena Burić), zbor RKUD *Đuro Salaj, Slavonski Brod* (Josip Jerković), muški zbor RKUD *Brodosplit* (Josip Veršić) i zbor KUD *Joža Vlahović, Zagreb* (Emil Cossetto).

Tri koncerta održana su u Narodnom kazalištu, a završni program u dvorani košarkaškog kluba »Zadar«. Na rasporedu prvih triju koncerata uz djela klasičnih stranih majstora obilno su bili zastupljeni jugoslavenski autori i, u prvom redu hrvatski. Među njima pak, posebna je pažnja bila posvećena djelima dvojice jubilaraca: Borisa Papandopula (80 godina života) i Josipa Kaplana (50 godina umjetničkog rada). Treba istaknuti da je bilo izvedeno i nekoliko djela duhovnog obilježja, npr. Lukačić: *Panis angelicus* (izvodio VA *Vatroslav Lisinski*), Mozart: *Ave verum corpus* (*Lipa*) i dr.

Nikša NJIRIC

TRIBINA MUZIČKOG STVARALASTVA JUGOSLAVIJE

1. studenoga u dvorani hotela »Kvarner« u Opatiji otvorena je 23. tribina muzičkog stvaralaštva u nas. Nastupio je Akademski zbor »Branko Krsmanović« iz Beograda pod ravnanjem Darinke Matić-Marović. Zbor je dočarao interes današnjih domaćih skladatelja za suvremeni tretman zborova djelima Mihajlovića, Ortakova, Aleksinačkog, Erića i Maksimovića. Kritičari izdvajaju dvije efektne napisane skladbe: »Artes liberales« Zorana Erića i »More« Milana Mihajlovića, koje su i napisane na inicijativu zbora »Branko Krsmanović«. Premda je kritičari nisu osobito pohvali-

li, slušateljstvu se vrlo svidjela skladba R. Maksimovića »Testament Vladike Crnogorskoga P. P. Njegoša« od koje je posljednji stavak morao biti ponovljen. To se još nikada nije dogodilo na opatijskoj tribini. »Suviše jednoličan u izrazu, a mjestimice i previše reskih visina zbor »Branko Krsmanović« nije se ovoga puta predstavio u svom najboljem izdanju« primjećuje službeni kritičar. Istog dana navečer prikazani su rezultati elektroakustičke glazbe koji su »na najboljem putu da elektroakustičku muziku učine mekšom, dopadljivijom, u krajnjoj konzekvenciji slušljivom« (Radanović, Miličević).

Drugi je dan Tribine posvećen izvedbama dvadesetak djela raspoređenih u šest koncerata. Zapaženi su najmlađi skladatelji beogradske škole Ognjen Bogdanović i Katarina Miljković uz već poznate, Jevtića, Mladenovića i Kulenovića. Vrlo zapažen koncert održao je Simfonijski orkestar RTV Priština.

Formiran je i klub Tribine koji je započeo rad promocijom programa Muzičkog bienala Zagreb 87 i zbornika radova »Skladateljske sinteze osamdesetih« s međunarodnog simpozija održanog prošlog Biennala.

Posljednji dan 23. tribine Muzičkog stvaralaštva Jugoslavije u Opatiji posvećen je hrvatskim skladateljima, a nastupili su: Zagrebački simfoničari RTZ pod ravnanjem Vladimira Kranjčevića, predstavili su se skladatelji: Igor Kuljerić (Risuono di gavotta), Adalbert Marković (Snijeg na Mirogoju), Zeljko Brkanović (Ricercai za dva violončela i orkestar, Dubravko Detoni (47 pitanja), Ivo Josipović (Epikurov vrt) i Dragana Jovanović (Usijanje). »Snijeg na Mirogoju« su tri pjesme koje je veoma efektno i poznatim umjetničkim zanosom otpjevao Vladimir Ružđak. Dojmovi ostalih skladbi bili su raznoliko primljeni. Bilo je inače predstavljeno javnosti oko 80 djela, što znadu stvoriti zamorno raspoloženje i nemogućnost da se sve do kraja i saslušaju. Postavljalo se i pitanje selekcije, što opet predstavlja problem za sebe.

Opći dojam koji je ostavila Tribina je pregled suvremenog stvaralaštva na ovom našem tlu koje zacijelo prati sadašnji trend moderne glazbe u svijetu.

S. G.

16. MEĐUNARODNI SUSRET MUZIČKIH AKADEMIJA U ROVINJU

Tradicionalni susret održan je i ove godine u Rovinju od 24. do 26. listopada koji je puno skromniji po broju inozemnih sudionika nego do sada.

Za okruglim stolom našle su se dvije vrlo zanimljive teme: o Evropskom udruženju pedagoga klavira (EPTI), te o nastavi kompozicije. Uvodni je referat održao prof. Sebastian Benda iz Graza, koji je i predsjednik udruženja. Nakon tog referata razvila se veoma zanimljiva i plodna rasprava. Naš uvaženi pedagog i pijanist prof. Vladimir Krpan govorio je o našim problemima u svom referatu »Glazbenici i društvo«; Kako se suočiti s krizom morala? Kako da izidemo iz krize duha? (Strategija i taktika).

O nastavi kompozicije, uvodni referat podnio je prof. Srđan Hofman iz Beograda. Njegova tema je predložena za jedan od idućih simpozija na kojem bi trebalo opširnije i ozbiljnije obraditi upravo taj problem.

Na organiziranom koncertu za tu zgodu nastupilo je 20 studenata iz pet evropskih zemalja. Najmlađi i zapaženi sudionik je 16-godišnji Giuseppe Barutti student violončela iz Venecije. Svirao je »Sonatu za violončelo i klavir u B-duru«. Veoma zapažen koncert održali su naša dva studenta violinist Aleksandar Milošević iz Zagreba i pijanist Aleksandar Serdar iz Novog Sada. Vrlo dobar dojam ostavila je oboistica Gordana Josifova iz Skoplja, te kornist Volker Grewel iz Kölna kao i Puhački trio iz Beograda.

S. G.